

9.Filin Şahı Yerinden Çıkarması: Fxf7+ Fedaları

Fxf7+ fedası fedaların içinde en çok oynananıdır. *Mega Database 2001*'de 7.000'den fazla oyun Fxf7 Şxf7 (veya feda Siyahlar tarafından oynandığında ...Fxf2, Şxf2) fedasının ayrıntılarını vermektedir. Feda en doğal diyagonallerden birisinde gelişen filden doğmaktadır. Söz konusu fil normal şartlar altında, tek bir hamle yapmıştır: Fc4. Sonuç olarak, fedanın yapılabileceği çok çeşitli yapılar bulunmaktadır.

Fedaların büyük çoğunluğu feda değil, feda edilen aleti geri alan ve çıkar sağlayan basit ve küçük kombinezonlardır. Geri kalan örneklerin bir çoğu ise kaybı geciktirmeye çalışan umutsuz girişimlerdir. Yalnızca birkaç tanesi sürekli şah çekme şansı verebilir. Feda edilen fil karşılığında hücum fırsatı yakalamayı hedefleyen "Gerçek" fedalar azınlıktadır, fakat sayı olarak yine de çoktur.

Fxf7+ fedası bir çok farklı görünümde ortaya çıksa da, onların çoğunu ayıran ortak faktörler vardır.

Fxf7 fedasının ana zayıf noktası hücum oyuncusunun en kullanışlı aletlerinden birisini ortadan kaldırmasıdır. Önceki bölümde; fil, savunma oyuncusunun şahını kontrol altında tutan karelerde ve ani atak başlatmada hayati bir rol oynamıştı.

Fil oyundan çıktıktan sonra, bu rolü genellikle bir zıplamada tahtanın bir tarafından diğer tarafına gitme yeteneği olmayan at oynar. Yakın mesafelerde çalıştıkları sürece at ve vezirin harika bir saldırı gücü oluşturduğu iyi bilinir. Öldürücü vezir/at ittifakı bu bölümdeki hemen hemen tüm örneklerin bir özelliğidir.

Ayrıca; fedanın en iyi işe yaradığı zamanların siyah şahın kaçışının kendi aletleri tarafından engellenip, vezir ve ata avlarını daha kolay izlemeleri için yardım edildiği zamanlar olduğunu göreceğiz.

Açılışta Fxf7+

Erken bir hücum için filin f7 ve f2 karelerinde feda edildiği birçok açılış varyasyonu vardır.

Çok az aletin gelişmesi üzerine ortaya çıkan sonucun birbirleriyle veya fedanın oyunortasında oynandığı durumlarda ortaya çıkan sonuçlarla çok az ortak yönü bulunmaktadır. İşte kısa bir seçim:

İki At: **1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fc4 Af6 4.Ag5 Fc5 5.Axf7 Fxf2+ 6.Şxf2** (Feda normal olarak kabul edilmez) **6...Axe4+ 7.Şg1 Vh4 8.g3 Axx3 9.hxx3 Vxx3+** ve Siyahların en azından beraberliği vardır.

Ruy Lopez: **1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 b5 5.Fb3 Aa5 6.Fxf7+ Şxf7 7.Axe5+**. Bir önceki bölümde gördüğümüz Cochrane Gambiti'ne oldukça benzerdir.

Sicilya Savunması: **1.e4 c5 2.Af3 d6 3.d4 cxd4 4.Axd4 Af6 5.Ac3 a6 6.Fe3 e6 7.g4 e5 8.Af5 g6 9.g5 gxf5 10.exf5 d5 11.gxf6 d4 12.Fc4 Vc7 13.Vd3 dxe3 14.0-0-0 exf2 15.Fxf7+ Şxf7 16.Vd5+** feda edilmiş iki alete karşılık güçlü bir atak elde edilir. Bu Shirov'un birçok kez kullandığı bir fikirdir.

Fedayı diğer iki açılışta çok daha ayrıntılı inceleyeceğiz: Şah Gambiti ve Philidor Savunması.

Şah Gambiti: [C37]

1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Af3 g5 4.Fc4 g4 5.0-0 gxf3 6.Vxf3 Vf6 7.e5 Vxe5 8.Fxf7+

Bu varyant Muzio Gambit'nin ana devamyoludur. 1994 yılında Saskatoon'da Yaos-Kirton arasında oynanan parti savunma oyuncusu için ortaya çıkan sorunlara ışık tutmaktadır. Oyun şöyle devam etmiştir.

8...Şxf7 9.d4 Vxd4+

The King's Gambit (Şah Gambiti) isimli kitabında McDonald, Siyahların dezavantajlı durumdan sakınması için 9...Vf5'i tek olasılık olarak vermektedir. *Nunn's Chess Openings (NCO)* kitabında; Gallagher yalnızca bu partide oynanan varyantı vermektedir..

Bundan dolayı 9...Vf5 hakkında ne düşündüğünü bilmek ilginç olurdu. Doğal cevap olan 10.g4 Beyazların kendi şahını kesinlikle açıkta bırakır. 2000'de Erivan'da yapılan Dünya Gençler Şampiyonasında Asauskas-Croad